

Broeien en telen wordt steeds energiezuiniger

De bloembollensector is volop in beweging om een duurzame energiehuishouding in Nederland te ontwikkelen. Dat het kan, blijkt onder meer uit de hoge respons op het aanleveren van de monitoringsresultaten van 2008 en de inzet van maatregelen uit het project 'State-of-the-Art bewaarsysteem tulpenbollen, Resultaten 2008'.

Tekst: Hitty van der Goot, Agentschap NL
Energie en Klimaat
Foto: Arie Dwarswaard

De ambities in de bloembollen- en bolbloementeelt zijn hoog als het gaat om energiebesparing, en met een reden: vermindering van het energieverbruik is goed voor de portemonnee van broeiers en telers, goed voor het imago van de branche en – niet onbelangrijk – goed voor het milieu.

Energiebesparing is niet nieuw voor de sector, net zomin als een hechte samenwerking met en ondersteuning door de overheid. Zo zorgt Agentschap NL, voorheen SenterNovem, voor medefinanciering van onderzoek, advies en voorlichtingsactiviteiten en subsidiebegeleiding.

ONDERZOEK

Rondom de MJA-e+ vindt jaarlijks een energiemonitoring plaats. Op de MJA-e+ monitoring van vorig jaar hebben circa 1.500 bij het Productschap Tuinbouw geregistreerde bloembollenbedrijven hun resultaten ingediend. Een zeer hoge respons dus. Een nieuw onderzoek naar het verbruik van vorig jaar is inmiddels al gestart. De resultaten worden in juni 2010 verwacht.

VERGELIJKEN

Door de monitoringscijfers 2008 te vergelijken met eerdere gegevens over de periode 2004-2006, is een sterke vooruitgang te constateren. Zo was in 2008 het gemiddeld energieverbruik per 1.000 stuks bollen in de broei 850 megajoule (MJ), een energie-efficiencyverbetering van liefst 29 procent ten opzichte van 2004-2006. Daar tegenover staat een relatieve toename van het energieverbruik per hectare in de teelt: 135.714 MJ gemiddeld in 2008 tegenover 128.136 MJ in de periode 2004-2006, een toename van 5,9 procent. Gemiddeld genomen

In de bewaring van tulpen is al veel bereikt op het gebied van energiebesparing door toepassing van een aantal nieuwe technieken

zijn teelt en broei dus goed voor een stevige 23 procent energiebesparing ten opzichte van de uitkomsten van de vorige periode.

DEGELIJK VERTREKPOINT

De nieuwe, verbeterde analysemethode en beter samengestelde databases vormt een degelijk vertrekpunt voor de volgende monitoring. Belangrijk is dat dan ook de respons hoog blijft. De reacties uit 2008 geven gelukkig blijk van een grote motivatie onder telers en broeiers.

ENERGIEBESPARENDE MAATREGELEN

In de monitoring over 2008 werd voor vijftwintig energiebesparende maatregelen nagegaan of ze in de bedrijven worden toegepast. Opvallend is onder meer dat de ethyleen-analyser op slechts 11 procent van de bedrijven wordt toegepast. Isolatie van de bewaarcel, frequentiegeregelde ventilatoren en afgeronde uitblaasopeningen in systeemwanden worden

daarentegen veel toegepast - respectievelijk in 70, 50 en 38 procent van de bedrijven. In de broeierij scoren energieschermen, gevelisolatie en voortrekken/meerlagenteelt relatief hoog (55, 53 en 24 procent). Ook de klimaatcomputer in teelt en broei scoort met ruim 65 procent hoog. Het meest toegepast is het gebruik van HR-ketels, in ruim driekwart van de bedrijven. Gemiddeld worden 7,2 energiebesparende maatregelen per bedrijf toegepast.

DUURZAME ENERGIE

In één op de vijf bedrijven wordt duurzame energie toegepast. De uitkomst van de monitoring 2008 laat zien dat het totale aandeel duurzame energie 2,3% is van het totale energieverbruik binnen de sector. Dit is een stijging ten opzichte van eerdere jaren.

STATE-OF-THE-ART

Dat de energiekosten drastisch omlaag kunnen – in ieder geval voor het bewaren van tulpenbollen – bewijst het project 'State-of-the-Art bewaarsysteem tulpenbollen'. Daarin doen acht telers mee aan onderzoek naar computergestuurde maatregelen. In juni 2010 komt een rapportage over 2009. Conform de uitgebrachte rapportage 'State of the Art, Resultaten 2008' blijkt dat door computersturing op ethyleen en door frequentieregeling tot 62 procent aan gas en 49 procent aan elektriciteit kan worden bespaard: gemiddeld 54 procent op de energierekening. Het onderzoeks- en demonstratieproject – een samenwerking tussen Agentschap NL, KAVB, Praktijkonderzoek van Plant en Omgeving (PPO) en DLV Plant – is inmiddels in zijn derde jaar.

VOORUITBLIK

Voor de eerstvolgende monitoring is de verwachting dat door de hoge respons een reëel beeld ontstaat over de prestaties van de sector. In juli 2010 komt de monitoringsrapportage over 2009.

Agentschap NL werkt mee aan de totstandkoming van de monitoringsresultaten door te faciliteren en te adviseren over de mogelijkheden om tot nog betere prestaties te komen. Zie ook www.agentschapnl.nl/mja/ of neem contact op met Nešad Smailbegovic: nesad.smailbegovic@agentschapnl.nl of 088-6022785.